

Uhusiano-tiedote 2 / 2011

Pääkirjoitus s.1 | Modest Mkude in memoriam s.2 | Mai Palmberg: Kulttuuri Afrikassa ja yleensäkin s. 3 | Mai Palmbergs intervju s.5 | Lyhennysviidakko s. 7 | Aidbrella s. 10 | Järjestöpaja s. 11 | Perinneprojekti & Syysrapsodia s. 12 | Sääntömuutos s. 15 | Uhusiano, vuoden 2012 jäsenmaksu ja hallitus, s. 16 takakansi|

Pääkirjoitus

Syksyllä Uhusiano sai surullisia uutisia Tansaniasta. Morogorolainen kansalaisjärjestövaikuttaja Modest Mkude oli menehtynyt aivan liian nuorena. Modest Mkude oli keskeinen henkilö Uhusianon ja UNGO:n yhteistyössä. Hän oli UNGO:n perustajajäseniä ja toimi UNGO:n puheenjohtajana Uhusianon aloittaessa yhteistyön järjestön kanssa.

Lisäksi Mkude toimi muissakin Morogoron alueen järjestöissä, joilla on yhteistyötä Uhusianon jäsenjärjestöjen kanssa. Tärkeän järjestövaikuttajan lisäksi jääme kuitenkin ennen kaikkea kaipaamaan lämminsydämistä ja positiivista ihmistä, ystävää.

Suru-uutisen varjostama syksy käynnistyi Uhusianon kannalta seminaarilla elokuun lopussa. Kiitokset kaikille seminaarin osallistujille ja puhujille! Tässä tiedotteessa on koottu seminaarin satoa kirjalliseen muotoon myös niiden luettavaksi, jotka eivät paikalle päässeet. Uhusianon seminaari on pidetty nyt kaksi vuotta peräkkäin pääkaupunkiseudulla ja ehkäpä ensi vuonna olisi taas aika järjestää se jollakin toisella paikkakunnalla. Seminaarin paikkaan ja ohjelmaan pääsee halutessaan vaikuttamaan kuka tahansa Uhusianon jäsen.

Syyskokouksessa valitaan jälleen uusi hallitus vuodelle 2012 ja uudet toimijat ovat tervetulleita mukaan. Kannattaa muistaa, että myös vuoden aikana pidettävät hallituksen kokoukset ovat kaikille jäsenille avoimia eli toimintaan osallistuminen on mahdollista myös ilman luottamustehtävään sitoutumista.

Uhusiano tulee tekemään kyselyn jäsenilleen talven aikana. Kyselyllä on tarkoitus kartoittaa jäsenten näkemyksiä ja toiveita Uhusianon tulevaisuudelle. Uhusianon ja UNGO:n yhteisen hankkeen viimeinen vaihe on käynnissä ja nyt on aika suunnitella, mitä Uhusiano tulee tekemään hankkeen päättyessä vuonna 2013.

Kuluva vuosi on ollut yhteishankkeen viimeisen kolmivuotisvaiheen (2011-2013) ensimmäinen vuosi. Toiminta Tansaniassa on keskittynyt resurssikeskuksen kiinteistön remontointiin. Hankkeen käynnistämässä vuoden tauon jälkeen on ollut omat haasteensa, mutta tätä kirjoittaessani remontti alkaa onneksi olla voiton puolella. Joulukuun alussa Morogorossa pidetään lisäksi kansalaisjärjestöseminaari.

Hyvää loppuvuotta kaikille uhusianolaisille!

Pia Mäkelä
Uhusianon puheenjohtaja

In memoriam

Modest Mkude 1965–2011

Hyvä ystävämme ja yhteistyökumppanimme Modest Mkude on poissa. Hän kuoli kotikaupungissaan Morogorossa malariaan alle 50 vuoden ikäisenä.

Modest oli ammatiltaan historian opettaja. Hän toimi myös useita vuosia oppikoulun rehtorina ja viimeiset kaksi vuotta hän oli Morogoron läänin opetusviraston johtavana virkamiehenä vastualueenaan toisen asteen koulutus.

Modest oli neljän pojan isä ja edesmenneen veljensä neljän lapsen huoltaja. Kotona häntä jäivät kaipaamaan vaimo, kahdeksan kouluikäistä lasta ja perheessä asunut iäkäs äiti, joka kuoli suruun Modestin hautajaispäivänä ja haudattiin poikansa viereen seuraavana päivänä.

Modest Mkude oli uranuurtaja tansanialaisen kansalaisjärjestökentän vahvistamisessa, erityisesti Morogoron alueella, mutta myös kansallisella tasolla. Hän oli kansallisen kansalaisjärjestöneuvoston jäsen ja vaikutti sitä kautta merkittävästi mm. Tansanian kansalaisjärjestölakiin sen valmisteluvaiheessa.

Mkude toimi kuusi vuotta UNGO:n, Uhusianon yhteistyökumppanin, puheenjohtajana ja vaikutti keskeisesti siihen, että UNGO:n ja Uhusianon yhteistyö käynnistyi hyvin.

Hän oli verkostoitumisen mestari ja toimi aktiivisesti kahdessa muussakin kansalaisjärjestössä, joita oli myös perustamassa. Erityisesti tyttöjen koulutus, ympäristöasiat ja kansanperinteen kerääminen ja tallentaminen olivat lähellä hänen sydäntään.

Modest Mkude oli karismaattinen persoona. Hän oli synnynnäinen johtaja sanan parhaassa merkityksessä. Hänellä oli kyky tehdä ratkaisuja, mutta myös kyky neuvotella, kuunnella ja ottaa huomioon muiden mielipiteitä. Hänellä oli hyvä tilanne- ja huumorintaju. Mkudella oli visioita ja hän myös osasi toteuttaa ideoitansa. Mkude oli erittäin kunnioitettava, humaani ja hauska ihminen.

Jäämme kaipaamaan Modest Mkudea syvästi.

Heli Pimenoff

Modest Mkude tallentaa perinneprojektin haastatteluja. Seisomassa oikealta Mariana Kibena, Robert Fumito, Stephen Ditenya, Ahmed Mdangu ja Athanas Ngalawa.

Kuva: Meta Sahlström

Mai Palmberg

Kulttuuri Afrikassa ja yleensäkin

Mikä sai sinut kiinnostumaan Afrikan kulttuurin tutkimuksesta?

Olen jo aika pitkän aikaa tutkinut ja puhunut Afrikka-kuvasta Pohjoismaissa, ennen kaikkea kouluissa. Hämmästyksekseni huomasin, että oli olemassa monenlaisia mielikuvia, muun muassa afrikkalaisten avuttomuudesta, joka tuskin on muuta kuin eurooppalaisen kolonialismia perintöä. Julkaisin Ruotsissa kaksi kirjaa Afrikasta yläkoululaisille ja ne olivat laajalti käytössä.

Kun Nordiska Afrikainstitutet pyysi minua tutkimaan myös Afrikan kulttuuria, heräsi uteliaisuuteni kuinka afrikkalaiset, ennen kaikkea kulttuuria luovat afrikkalaiset itse ilmaisivat käsityksiään Afrikasta, siitä kuinka on ollut, kuinka on ja kuinka pitäisi olla. Halusin ottaa mukaan esimerkkejä koko Afrikasta, ei pelkästään niistä maista, joihin Pohjoismailla on ollut yhteyksiä, eteläiseen Afrikkaan ja Itä-Afrikkaan. Afrikan kulttuurista ei voi puhua ilman Länsi-Afrikkaa, jonka dynamiikka, värit ja aloitteellisuus ovat huimaavia.

Mitä muita tutkimuskohteita sinulla on?

Olen kirjoittanut solidaarisuusliikkeen historian, joka on itsekriittinen tarkastelu fantastisesta aktiviteettien sarjasta, jossa esiintyi kyseenalaista hiljaisuutta ja heikkouksia niiden liikkeiden piirissä, joita tuimme eteläisessä Afrikassa. Pienemmässä tutkimusprojektissa käsittelemme eteläisen Afrikan poliittisia karikatyyreja.

Huumori on terävä ase kun kulttuuri haluaa herättää ja muuttaa.

Mai Palmberg on toiminut Nordiska Afrika-institutetissa Uppsalassa parikymmentä vuotta. Hän on tutkinut sosialistisia suuntauksia Afrikassa, Afrikka-kuvaa koulukirjoissa ja Etelä-Afrikan vapautusliikettä. Hän on tutkinut erityisesti Länsi- ja Etelä-Afrikan kulttuuria.

Haastattelun pohjana on Mai Palmbergin alustus Uhusiano-seminaarissa elokuussa 2011

Tätä nykyä pidän erityisen tärkeänä tutkia ja ymmärtää rasismia. Jaottelu ”meihin ja noihin” putkahtaa esiin uusissa muodoissa; nykyisin musta ihonväri ei ole ratkaiseva, vaan musta tukka johon assosioituu mielikuvia huonommuudesta. Meillä on pitkä matka yhdenvertaisuuteen; meidän täytyy ymmärtää mitä tapahtuu.

Onko kulttuuri vain soittoa ja laulua vai jotakin muuta?

Musiikilla ja laululla on suuri merkitys kulttuuri-identiteetin luojana, ehkä siksi että olemme itse mukana siinä, laulamme lauluja ja teemme ne omiksi melodioiksemme ja ajatuksiksemme. Mitähän mahtaa merkitä esimerkiksi meidän kansainväliselle solidaarisuudellemme, että laulamme Maamme-laulussa ’on maamme köyhä ja siksi jää’?

Mutta myös muu kuin musiikki painaa sieluumme kulttuurin jälkiä. Kuinka paljon kansalliseen omakuvaamme on vaikuttanut Gallén-Kallelan Kalevala-kuvitukset?

Musiikin ja kuvataiteen lisäksi sisällytän kulttuurin ilmauksiin myös teatterin, kirjallisuuden, elokuvan ja tanssin. Valokuva on usein taidetta, käsityö voi olla taidetta.

Kaikissa näissä taiteen lajeissa luova ihminen on halunnut ilmaista jotakin taiteellisella tavalla muiden koettavaksi. Reaktio voi olla tunnistamista, esteettistä ihailua, sokkia, myötätuntoa,

raivoa. Tai välinpitämättömyyttä ja vastustamista, jolloin kommunikaatio on epäonnistunut.

Mutta kulttuuri voi merkitä muutakin. Antropologit pitävät kulttuurina sekä tapoja että esineitä, jotka toimivat kittinä yhteiskunnassa, ja saa jäsenensä tunnistamaan toisensa, kuuluvansa 'meihin'.

Tästä kulttuurikäsitteestä on kyse silloin kun puhutaan suurperheen merkityksestä sekä huolenpidosta, joka on Afrikassa luonnollinen tapa.

Yksi käsitys kulttuurista ei ole toista parempi. Mutta on syytä varoittaa siitä, että antropologien kulttuurikäsitteys voidaan ymmärtää väärin pitämällä sitä vain yhteiskunnan staattisena kuvauksena, joka ilmoittaa, että tällainen tämä yhteiskunta on, piste ja loppu. Jos jokin seikka ei sovi kuvaan, houkutusena on päätellä, että se ei ole 'aitoa' tai 'autenttista'. Mielestäni Afrikassa ei ole mitään, mikä ei olisi autenttisesti afrikkalaista.

Kulttuurin kontekstit ja sidokset? Voiko olla kulttuuriton maailma?

Kulttuurin luominen on yksilön ja yhteisön kiehtovan sekoittumisen saavuttamista. Edes perinteisissä kulttuureissa eivät tanssit, veistokset, käsityöt tai laulut tulleet tyhjästä – kyvykkäät ihmiset muovasivat niitä. Perinteisesti luova kulttuuri ilmaistaan kollektiivisesti, esimerkiksi seremoniatansseissa.

Nykyisin sitä vastoin nähdään kaikkialla maailmassa taiteilijoiden työt erillään yleisöstä: näyttämöllä, museossa, kirjoissa, jalustalla puistossa, konserttitalossa tai teatterisalongissa tai koulun aulassa. Tässä ongelmana on yleisön tavoittaminen. Olemme tottuneet siihen, että kulttuurissa on kyse siitä että mennään jonnekin ja koetaan jotakin yhdessä muiden kanssa.

Mutta ei pidä aliarvioida mahdollisuutta nähdä esimerkiksi afrikkalaista taidetta internetissä, nähdä silloin tällöin afrikkalainen filmi televisiossa

tai tilata käännettyjä kirjoja kohtuulliseen hintaan asuinpaikalleen.

Ensimmäiset ihmiset loivat ensimmäisen laulun pitääkseen karjan koossa, tuudittamaan lapsen uneen. Jos ihmisen elämä maapallolla loppuu, on varma että sen aiheuttama tuska ja yhteyden tarve viimeisinä päivinä ilmaistaan kulttuurin keinoin. Ilman kulttuuria ei ole ihmisyyttä.

Oletko itse vienyt kulttuuria eteenpäin?

Kyllä, tietysti määrin. Kulttuurin avulla edistetään kommunikaatiota yli merien ja maiden. Kun olen osaltani auttanut tekemään afrikkalaisen kulttuurin tekijöitä tunnetuiksi, maailmanlaajuisen dialogin monipuolisuus vahvistuu. Ja totta kai se vahvistaa sellaisten henkilöiden itsetuntoa, jotka esitellään tutustumisen arvoisina.

Kulttuurin edistämiseen kuuluu se, että yksittäisille taiteilijoille annetaan mahdollisuus edistää sellaisia rakenteita, jotka tekevät mahdolliseksi löytää kyvyt ja antaa heille mahdollisuuksia. Mutta siinä on kyse myös kulttuurin iskuvoiman ja autonomian vahvistamisesta hallitsijoita vastaan, jotka mielellään pitävät kulttuuria vain koristuksena ja valtaa palvelevana äänitorvena.

Ihmisoikeuksista puhuttaessa käsitellään aivan liian usein vain lakeja, määräyksiä ja poliittista sortoa. Perusta terveelle vapaudelle yhteiskunnassa on mielestäni kulttuurielämä. Taiteessa, musiikissa, teatterissa, tanssissa, kirjallisuudessa ja elokuvassa sanotaan sellaista, jota muuten ei uskalleta tai kyetä sanomaan. Usein asioita, jotka täytyy sanoa – ajatellaanpa vaikka Väinö Linnan roolia sisällissodan uudelleen arvioimisessa ja sovintoprosessissa. Afrikassa tapahtuu usein yhteentörmäyksiä kaupunki- nuorten ja maaseudun kulttuuriperinteiden välillä – kulttuurin kautta (musiikki, tanssi) kuilua voidaan käsitellä vastakkainasettelua välttävällä tavalla.

Mai Palmberg har varit forskare i Nordiska Afrikainstitutet i cirka 20 år. Hon har skrivit bland annat om Södra Afrikas frihetsrörelse, Afrikabilden i skolböcker och kulturen i västra och södra Afrika.

Mai Palmberg deltog i Uhusiano-seminariet i augusti. Intervjun grundar sig på hennes seminarieinledning

Hur blev du intresserad av Afrikas kultur?

Jag har en längre tid forskat om och uttalat mig om Afrikabilden i Norden, och framför allt i skolan. Jag fann till min förvåning att det fanns många föreställningar, bland annat om afrikaners hjälplöshet, som knappast är annat ett arv från den europeiska kolonialismen. Jag publicerade två böcker om Afrika i högstadiets böcker i Sverige och de fick en stor genomslagskraft.

När jag på Nordiska Afrikainstitutet ombads forska också om kultur i Afrika väcktes nyfikenheten på hur afrikaner, och framför allt kulturskapande afrikaner, själva uttryckte sina föreställningar om Afrika, om hur det hade varit, hur det var och hur det borde vara.

Jag ville inkludera exempel från hela Afrika, inte bara de länder där Norden har haft kontakter, södra och östra Afrika. Men kan inte tala om kultur i Afrika utan att ta med Västafrika, vars dynamik, färger och initiativrikedom är hisnande.

Har du haft andra intressanta forskningsområden?

Jag har skrivit om solidaritetsrörelsens historia, en självkritisk granskning av fantastisk aktivitet parad med diskutabel tystnad om svagheter hos de rörelser vi stödde i södra Afrika. Ett mindre forskningsprojekt jag har handlar om politiska

karikatyrer i södra Afrika – humorn är ett vasst vapen när kulturen vill väcka och ändra.

I dag tycker jag att det är väldigt viktigt att forska om och förstå rasismen. Uppdelningen i "vi och dom" dyker upp i nya former; idag är det inte svart hudfärg som avgör, utan svart hår och därmed förknippade föreställningar om underlägsenhet. Vi har långt till jämlikhet och vi måste förstå vad som händer.

Är kultur bara att spela och sjunga?

Musik och sång spelar en stor roll som kulturell identitetsskapare, kanske för att vi är med, vi sjunger sångerna och gör dem till våra egna melodier och tankar. Vad betyder det, till exempel för vår internationella solidaritet, att vi sjunger i "Vårt land" att "vårt land är fattigt, skall så bli"?

Men det är mer än musiken som ger kulturella avtryck i vår själ. Hur mycket av vår nationella självbild är påverkad av Gallén-Kallelas illustrationer av Kalevala? Utöver musik och bildkonst inkluderar jag som kulturuttryck även teater, litteratur, film och dans. Foto är ofta konst. Hantverk kan vara konstnärligt.

I alla dessa genrer har en skapande person velat uttrycka något på ett konstnärligt sätt för att upplevas av andra. Reaktionen kan vara igenkännande, estetiskt beundrande, chock, empati, ilska. Eller likgiltighet och avståndstagande, då kommunikationen har misslyckats.

Men kultur kan betyda något annat. Antropologer räknar som kultur både seder och föremål, som fungerar som ett kitt i ett samhälle, som får dess medlemmar att känna igen varandra som hörande till ett "vi". Det är frågan om detta kulturbegrepp när man talar om storfamiljens betydelse och om omhändertagandet som naturlig vana i Afrika.

Det ena kulturbegreppet är inte bättre än det andra. Men det är skäl att varna för att det antropologiska kulturbegreppet kan missförstås att vara en statisk beskrivning av ett samhälle, som vill säga: sådant är detta samhälle, punkt och slut. När något inte stämmer lockas man då konkludera att det inte är "äkta" eller "autentiskt". Enligt min mening finns det ingenting med upphov i Afrika, som inte är autentiskt afrikanskt.

Hurudan kontext är kulturen bunden till?

Att skapa kultur är att åstadkomma en fascinerande blandning av individ och samhälle. Inte ens i traditionella kulturer kom danser, skulpturer, konsthantverk och sånger från ingenstans – det var talangfulla individer, som satte ihop dem.

Traditionellt uttrycktes den skapade kulturen kollektivt, i ceremoniell dans, till exempel. Idag ser vi däremot överallt i världen konstnärers verk skilt från publiken: på en scen, i ett museum, i en bok, på en piedestal i en park, i ett konserthus eller en teatersalong eller en aula i en skola. Nu blir problemet att få människor att nå verket.

Vi är vana vid att kultur handlar om att gå någonstans och uppleva något tillsammans med andra. Men man skall inte underskatta möjligheten att till exempel se afrikansk konst på Internet, att då och då se afrikansk film på TV och att beställa översatta böcker till ett överkomligt pris var man än bor.

Kan man tänka sig världen utan kultur?

Med de första människorna kom den första sången, för att hålla reda på boskap, för att vyssja barn till sömns. Om människans liv på jorden tar slut är säkert de kulturella uttrycken för smärta och gemenskap med i de sista dagarna. Utan kultur ingen mänsklighet.

Har du fört kultur framåt för din egen del?

Ja, till en viss del. Genom kulturen befrämjas kommunikationen över hav och gränser. När jag har hjälpt till att göra afrikanska kulturarbetare kända stärks mångfalden av röster i den globala dialogen. Och det stärker naturligtvis självkänslan hos dem, som framförs som värda att bekanta sig med.

Vad betyder det att föra kultur framåt?

Det handlar om att ge enskilda konstnärer en chans, att befrämja sådana strukturer som gör det möjligt för talanger att upptäckas och få möjligheter. Men det handlar också om att stärka kulturens genomslagskraft och autonomi gentemot de härskare, som vill se kulturen endast som en dekoration och en megafon i maktens tjänst.

När man talar om mänskliga rättigheter handlar det alltför ofta bara om lagar, förordningar och politiskt förtryck. Men grunden för en hälsosam frihet i ett samhälle är enligt min mening kulturlivet. I konst, musik, teater, dans, litteratur och film sägs sådant som ingen annars vågar och mäktar säga. Ofta saker som måste sägas – ta nu bara Väinö Linnas roll i omvärderingen av inbördeskriget och försoningsprocessen.

I Afrika handlar mycket om kollisionen mellan en urban ungdom och landsbygdens traditioner – genom kulturen (musik, dans) hanteras klyftan på ett icke-antagonistiskt sätt.

Intervju: Elina Puhto

Linda Lönnqvist
Kegan Tansanian maatoimisto
Puheenvuoro Uhusiano-seminaarissa

Selvitystä lyhennysviidakkoon

– kehityspoliittiset aakkoset SAMista PSDAhan

Kegan Tansanian maatoimistolla on kaksi päätehtävää: hankeneuvonta, jolla tuetaan suomalaisten ja tansanialaisten järjestöjen yhteistyötä sekä kehityspoliittisen vaikuttamistyön seuraaminen ja tukeminen.

Kegan kehityspoliittiset työntekijät Linda Lönnqvist ja Bakar Khamis tukevat Kega Tansanian kumppanijärjestöjen omaa työtä kansalaisyhteiskunnan ja hyvän hallinnon vahvistamiseksi. Lisäksi he välittävät tietoa Tansanian kehityspoliitikasta ja kansalaisyhteiskunnasta Kegan Helsingin-toimistolle ja Kegan suomalaisille jäsenjärjestöille.

Uhusiano-seminaarissa elokuun lopussa 2011 Kegan Tansanian-toimiston Linda Lönnqvist selvitteli esimerkein Tansanian kehitysyhteistyön lyhennysviidakkoa, selitti lyhennyksiä ja antoi niille sisällön.

Paikallisen vastuullisuuden seuranta

Kehityspoliittista valtaa on Tansaniassa hajautettu paikallishallinnolle (LGA). Tansanian saamaa kehitysrahoitusta, esim. budjettitukea, jaetaan alueittain ja paikallishallinto päättää varojen käytöstä.

Keskushallinnon pitäisi valvoa varojen käyttöä, mutta käytännössä valvonta on heikkoa. Jotkin kunnat käyttävät budjettinsa hyvinkin vastuullisesti, mutta joissakin kunnissa rahaa vuotaa väärin käyttötarkoituksiin korruptoituneen paikallishallinnon kautta.

Sanasto

LGA, local government authorities
= paikallishallinto

CSO, civil society organisation
= kansalaisjärjestöä laajempi käsite, johon kuuluvat mm. ammattiyhdistykset yms.

NGO, non-governmental organisation
= kansalaisjärjestö

SAM, social accountability monitoring
= sosiaalisen vastuullisuuden seuranta

PETS, public expenditure tracking survey
= julkisten menojen seurantakartoitus

PSDA, public sector delivery assessment
= julkisen sektorin palveluiden arviointi

TANGO, Tanzania Union for Non-governmental Organisations
= Tansanian kansalaisjärjestöjen kattojärjestö

UNGO, Union for Non-governmental Organisation in Morogoro
= Morogoron alueen kansalaisjärjestöjen kattojärjestö

Yhteisöt ja kansalaisjärjestöt (CSO:t ja NGO:t) pyrkivät seuraamaan julkisten varojen käyttöä ja paikallishallinnon vastuullisuutta. Lisäksi ne pyrkivät lisäämään asukkaiden tietoa heidän omista vaikuttamismahdollisuuksistaan ja oikeuksistaan saada tietoa julkisten varojen käytöstä.

Tämä julkisten varojen vastuullisen käytön seuranta paikallistasolla on tärkeää korruption vastaista työtä.

SAM

Julkisten varojen käytön seurannassa käytetään apuna erilaisia menetelmiä, jotka mittaa eri asioita. Yksi Tansaniassa käytetyistä menetelmistä on sosiaalisen vastuullisuuden seuranta (SAM).

SAMissa arvioidaan viittä eri osa-aluetta:

- 1 Minkä verran varoja on käytettävissä ja kuinka ne on suunniteltu käytettävän?
- 2 Käytetäänkö julkisia varoja tuloksekkaasti?
- 3 Miten suunnitelmat ja palvelut ovat toteutuneet?
- 4 Miten väärinkäytöksiä pyritään ehkäisemään ja miten tapahtuneet väärinkäytökset korjataan?
- 5 Miten julkisten varojen käyttöä valvotaan ja saavatko asukkaat tietoa julkisista varoista?

Tansaniassa tätä menetelmää käyttää Policy Forum, jonka nettisivuilta löytyy tarkempaa tietoa tästä menetelmästä. SAM on monimutkainen järjestelmä, jonka omaksuminen vaatii perehtymistä ja opiskelua. Se on perusteellisuutensa vuoksi melko raskas käyttää, eikä sitä ole helppo toteuttaa kansalaisjärjestön voimin.

PETS

Julkisten menojen seurantakartoitus, PETS, on SAMia yksinkertaisempi ja laajemmalle levinnyt. Sitä käytetään Tansanian lisäksi ainakin Ugandassa. Myös Kepan Tansanian maatoimisto järjestää PETS-koulutustilaisuuksia.

PETS-menetelmässä verrataan budjettia ja toteutuneita palveluita, eli kartoitetaan onko raha todella käytetty suunnitelmien mukaisesti. Eri järjestöillä voi olla hieman eri tapoja toteuttaa PETS-seurantaa ja niillä on käytössä mm. erilaisia lomakkeita.

Lisätietoa PETS- menetelmästä löytyy esimerkiksi PACT Tansanian nettisivuilta, jossa on ladattavissa PETS-ohjekirjoja niin englanniksi kuin swahiliksikin.

PSDA

Julkisen sektorin palvelujen arviointi, PSDA, on standardoitu menetelmä, jossa kaikki toimijat käyttävät samanlaisia kyselylomakkeita. Tällöin eri arvioinnit ovat keskenään vertailukelpoisia.

PSDA on käyttäjätutkimus, jossa selvitetään, mitä mieltä ihmiset ovat palveluiden toteutumisesta alueellaan.

Kepa, UNGO ja lyhennepelit

Kepaa kehityspoliittiset lyhenteet ja menetelmät niiden takana kiinnostavat kovasti, koska kehitysrahoitus on yksi oleellinen osa kehitysyhteistyötä.

Kepan tansanialaisista kumppanuusjärjestöistä sekä TANGO että UNGO ovat toteuttaneet julkisten varojen seurantaa. TANGO myös kouluttaa järjestöjä käyttämään mm. PSDA-menetelmää.

Policy Forum on Tansaniassa tärkein vaikuttamistyötä tekevä kansalaisjärjestöjen verkosto, joka kouluttaa järjestöjä sekä SAM-että PETS-menetelmien käyttöön. Kepan Tansanian maatoimisto tukee Policy Forumia.

UNGO on paitsi Kepan, myös Uhusianon kumppanijärjestö. UNGO on toteuttanut julkisten menojen seurantakartoituksen (PETS) PACT Tansanian ja SNV:n tukemana vuosina 2008-2009.

Viime vuonna UNGO teki yhteistyössä Kepan kanssa arvioinnin paikallishallinnon vastuullisuudesta peruskoulutuksessa Morogoron maalaiskunnan alueella.

Tänä vuonna UNGO on ollut toteuttamassa sosiaalisen vastuullisuuden seurantaa (SAM) yhdessä Foundation for Civil Society (FCS) kanssa. Policy Forum osallistui seurantaan tarjoamalla teknistä tukea.

UNGO:n lisäksi myös monet muut alueelliset kattojärjestöt ovat toteuttaneet erilaisia julkisten varojen monitorointeja.

Kepan havainnot

Kepan Tansanian-toimistossa on tehty pitkään yhteistyötä sellaisten järjestöjen kanssa, jotka ovat keskittyneet vaikuttamistyöhön. Sen myötä Kepassa on opittu paljon julkisten varojen käytön seurannasta.

Eri menetelmien vaikutukset ovat erilaisia ja järjestöjen motivaatiossa käyttää niitä on suuria eroja. Järjestön ja paikallisviranomaisten väliset suhteet vaihtelevat paljon. Joskus yhteistyö on sujuvaa, mutta toisinaan järjestö saattaa joutua viranomaisten syntipukiksi.

Paikallisviranomaisia kuormittavat monenlaiset seminaarit ja työpajat, jolloin menetelmiin liittyvien asukastilaisuuksien järjestäminen voi olla vaikeaa.

Tietoa on, entä sitten?

Eri menetelmillä saadaan kerättyä tietoa siitä, kuinka rahaa paikallishallinnon tasolla käytetään. Mutta kuinka kerättyä tietoa sitten voidaan hyödyntää?

Yhtenä ongelmana on se, kuinka eri menetelmillä kerätty tieto voidaan yhdistää kun menetelmät eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Tansaniassa kansallisella tasolla esim. TANGOlla ja Policy Forumilla on paljon valmiiksi kerättyä tietoa. Nämä kansalliset verkostot voisivat hyödyntää kerättyä tietoa vaikuttamistyössään, mutta ensin olisi luotava toimiva systeemi

olemassa olevan tiedon järjestämiselle ja analysoinnille.

Policy Forumimilla ja TANGOlla on pyrkimyksenä alkaa yhdessä koordinoita tiedon keruuta.

Pienikin järjestö voi saada muutoksia aikaan, jos se toimii määrätietoisesti ja tuo selvitysten tuloksia julkisuuteen päättäväisesti. Haasteena on kuitenkin valita oikea ja toimivin menetelmä.

Hankaluutena tietojen hyödyntämiselle on myös niiden heikko dokumentointi.

Seurantamenetelmiä käyttäen on kokemusten mukaan saatu aikaan muutoksia parempaan, mutta niitä on vaikea todentaa puuttuvan dokumentoinnin vuoksi.

Toimittanut Pia Mäkelä

Ilona Mäkinen, Aidbrella

alustus Uhusiano-seminaarissa

Aidbrella – apuvarjo auttaa

kuka tekee mitäkin ja missä

Monet länsimaalaiset haluavat tehdä oman osansa maailman tilan parantamiseksi. Viime vuosina ja vuosikymmeniä onkin syntynyt monia järjestöjä ja muita toimijoita, joilla on omia projektejaan kehityksessä.

Suomalaiset ovat olleet erityisen aktiivisia juuri Tansaniassa, jossa järjestövoimin on toteutettu erinomaisia projekteja.

Enimmäkseen vapaaehtoisvoimin toteutettavissa projekteissa suurin työpanos laitetaan ilman muuta projektin toteuttamiselle.

Toteutusalueella saattaa olla käynnissä monia muitakin projekteja, mutta tiedonvaihto projektien välillä on usein sattumanvaraista. Sitä tapahtuu harvoin.

Suomessa kokemuksia saatetaan vaihtaa muutaman kerran vuodessa, mutta esimerkiksi ruotsalaisten samantyyppisten toimijoiden tavoittaminen on jo kovan työn takana.

Sosiaalisen median kehittämistä

Aidbrella-projektissa haastateltiin kesällä 2011 erilaisia järjestötoimijoita Suomessa, Nigeriassa ja Madagaskarissa. Järjestöissä oli huomattu, että tiedon saaminen muista samantyyppisistä toimijoista on hyvin vaikeaa. Tästä seurasi monenlaisia haasteita itse toiminnalle.

Jos lähialueen toimijat olisi helpompi tavoittaa, voisi projekteja suunnitella paremmin toisiaan tukeviksi ja synergioita hyödyntäviksi. Näin ne kuormittaisivat myös vähemmän kohdealueella.

Projektien hallinnassa voitaisiin tehdä yhteistyötä. Hyviä ja huonoja kokemuksia voitaisiin jakaa, jotta kaikki voisivat kehittää toimintaansa. Yhdessä toimiessaan pienet toimijat olisivat vahvempi voima kuin erillään.

Tiedon saaminen muista toimijoista on nykyään kuitenkin äärimmäisen hankalaa. Tämän ongelman ratkaisemiseksi Aidbrella-projektissa kehitetään sosiaalisen median verkostoa, jonka kautta kehitysapuprojektien toimijat voivat seurata toistensa tekemisiä ja jakaa tietoa alueensa hankkeista Facebookin ja Twitterin kaltaisten tilapäivitysten avulla.

Kartasta näkee, kuka tekee mitäkin

Aidbrellan palvelun ensimmäiset prototyyppitestaukset on tehty suomalaisten järjestöjen kanssa. Joulukuussa avautuu alustava beetaversio, jonka ensimmäiset käyttäjät Madagaskarilla, Nigeriassa, Ghanassa ja Suomessa odottavat innolla palvelun käyttöönottoa.

Palvelun ensimmäisessä versiossa voi karttapalveluun kirjata perustietoja projektistaan, ja nähdä missä muiden toimijoiden projektit ovat, toimivatko ne samalla alueella ja samalla alalla kuin oma projekti. Lisäksi projektien toimijat voivat keskustella keskenään.

Aidbrella toivottaa uudet pilottikäyttäjät tervetulleiksi. Pilottikäyttäjäksi voi rekisteröityä Emmi Lappalaiselle, emmi.lappalainen@aidbrella.org.

Muita tiedusteluja Aidbrellasta voi lähettää Ilona Mäkiselle, ilona.makinen@aidbrella.org

Järjestöpajasta potkua tulevan suunnitteluun

Lokakuussa Uhusianon hallitus piti normaalin hallituksen kokouksen lisäksi Kepan fasilitoiman järjestöpajan, jossa pohdittiin Uhusianon identiteettiä ja tulevaisuutta. Pajan ansiokkaana vetäjänä toimi Kepan koulutussuunnittelija Laura Lager. Uhusianon ja UNGO:n yhteinen hanke päättyy vuonna 2013 ja vaikka tällä hetkellä toiminnan pääpaino on hankkeen toteutuksessa, pitää myös hankkeen jälkeistä aikaa suunnitella hyvissä ajoin.

Osallistujat kokivat päivän keskustelut ja menetelmät tärkeinä ja hyödyllisinä. Välillä on hyvä pysähtyä pohtimaan järjestön olemassaolon ja tulevaisuuden suunnitelmien kannalta keskeisiä kysymyksiä.

"En ollenkaan tajunnut kuinka tarpeellinen järjestöpajan tyyppinen tilaisuus on ylipäätään. Saatiin ulkopuolisen eli Kepan kommentteja omasta toiminnastamme ja oli kiva huomata, ettei me nyt ihan väärillä raiteilla olla. Keskustelujen pohjalta tullaan varmaan moniin asioihin kiinnittämään huomiota jatkossa. Yllätyin miten monialaisesti ja aktiivisesti Uhusiano on toiminut ja pienten notkahdusten jälkeen kasvanut taas entiselleen. Järjestöpaja antoi intoa ja luottamusta toimia Uhusianossa ja nosti Uhusianon itsetuntoa."

Jäsenkysely

Järjestöpajan johtopäätöksenä sovittiin, että Uhusianon seuraava kehittämistehtävä olisi kirkastaa toiminta-ajatusta sekä asettaa tavoitteita ja päättää toimintamuodoista esimerkiksi seuraavalle kolmelle vuodelle.

Yhdistyksen tulevaisuuden suunnittelu on koko jäsenistön asia, minkä vuoksi järjestöpajan lopussa sovittiin seuraavaksi kehittämiskeskittämiseksi jäsenkysely. Kyselyllä kartoitetaan jäsenten (sekä henkilöjäsenten että jäsenjärjestöjen) mielipiteitä Uhusianon tulevaisuuden toiminnan painopisteistä.

Jäsenkysely tehdään vuoden vaihteessa ja sen vastausten perusteella Uhusianon hallitus työstää ehdotuksen yhdistyksen toiminta-ajatuksesta ja tulevasta toimintamuodoista kevätkokoukselle. Jäsenkysely toteutetaan sekä sähköpostitse että kirjeenä.

Toivomme mahdollisimman monen jäsenen vastaavan jäsenkyselyyn.

Pia Mäkelä

Kepan fasilitoimassa järjestöpajassa tehtiin muun muassa aikajana, joka alkaa Uhusianon edeltäjän, Tushikamane ry:n perustamisesta ja etenee Uhusianon kaikkien hankkeiden kautta kaukaiseen tulevaisuuteen?

Suullisen perinteen kerääminen

Vaasan kehitysmaaseuran uusi alue

2000-luvun alussa tansanialaiset ja suomalaiset keskustelivat monta vuotta perinteen säilyttämiseen tähtäävästä projektista. Modest Mkude kiteytti perinteen merkityksen näin:

– Siirtomaa-ajalta periytyvä koulutussysteemi saa meidät unohtamaan itsemme, uppoamaan johonkin toiseen kulttuuriin. Päätimme että meidän pitää kerätä unohdettuja tai melkein unohduksissa olevia asioita tulevaisuutta varten. Olisimme myöhään liikkeellä, mutta jotakin on tehtävä, jotta lapsemme voisivat samastua omaan kulttuuriinsa.

Vuonna 2005 Morogorossa rekisteröitiin kansalaisjärjestö nimeltä Ushirika la elimu asilia, Foundation for Indigenous Education (FIE). Sen toiminta keskittyy Morogoron läänin alueelle.

Vaasan kehitysmaaseura hakee projektirahoitusta

Vaasan kehitysmaaseura haki hanketukea ulko-ministeriöltä. Tuki myönnettiin vuosiksi 2008-2010. Projektin päätarkoitus oli ja on edelleen se, että yleinen tietoisuus kulttuuri-identiteetistä, sen kunnioittaminen ja säilyttäminen ovat häviämässä Tansaniassa, erityisesti nuorten keskuudessa. Ongelma on saada ihmiset tajuamamaan ja ymmärtämään tämä tilanne.

Selkeimmin kehitysongelma on muotoiltu näin: perinteen vähenevä tuntemus, perinteellisten tapojen ja tietojen aliarvioiminen. Kyse on olennaisesta asiasta, perinteen olemuksesta: sen avulla rakentuu jokaisen omakohtainen identiteetti.

Kehityskysymys on myös se, että kouluissa ei ole paikallishistorian eikä kulttuurin koulutusta. Perinneprojekti pyrkii parantamaan tilannetta. Se ei siihen pysty yksin, vaan tarvitaan opetusviranomaisten tukea opetussuunnitelmien laatimisessa. Tässä lobbauksessa Modest Mkude oli avainasemassa.

Projektin dokumenteissa hyödynsääjiksi on hieman erilaisin ilmaisin koko ajan määritelty koululaiset, opiskelijat ja Morogoron asukkaat. Välillisten hyödynsääjien luettelo on aika mittava: Tansanian opetusministeriö, Tansanian hallitus, paikallishallinnon johtajat, uskonnolliset johtajat, kulttuurilaitokset, kulttuurimatkailun järjestäjät, yliopistot ja museot.

Ulottuvuutta on, mutta perustellusti. Yhden läänin piirissä alkanut tärkeätä tärkeämpi projekti voi hyvinkin laajentua muihinkin Tansanian lääneihin.

Koulutusta

Vuonna 2008 jatkettiin ja laajennettiin loputtomalta tuntuvia keskusteluita sidosryhmien (stakeholders, instansseja ja myös yksityisiä ihmisiä joille asia on tärkeä) kanssa. Jo ennen tuen myöntämistä FIE oli tehnyt laajaa lobbaukstyötä. Käytännön tapahtumien vyöry osui vuoden 2008 loppuun ja se jatkui vuonna 2009 ja 2010. FIE:n toiminta keskittyi suullisen perinteen keräämiseen.

Ensin Dar es Salaamin yliopiston historian professori Nestor Luanda ja amanuenssi Jennipher Adolph kouluttivat fielläisiä. Heidän teemansa oli kenttätyö.

Suomesta Vaasan kehitysmaaseurasta kouluttajana oli Meta Sahlström, joka on Österbottens kulturarkivin amanuenssi. Hän sai FIE:tä varten arkistointiohjelman FileMaker, jota FIE vuoden 2009 jälkeen on käyttänyt.

Keräämisen vaiheet

– Opetimme FIE:n jäsenille nauhureiden käyttöä, valokuvaamista, arkistointia, ja haastattelutekniikoita ja tallentamisessa tarvittavia tietokonetaitoja. ---

Kun materiaali on kerätty, se pitää arkistoida. Se tarkoittaa haastatteluiden siirtämistä tietokone-ohjelmaan, signumin luomista ja haastattelutilanteen määrittelemistä. Tallentamisen jälkeen pitää haastattelu translitteroida eli siirtää haastattelu kirjoitetuksi tekstiksi.

Haastattelumateriaalin sisältämä tieto pitää saada haastattelukylän ihmisille tiedoksi. Tulokset voidaan esittää videoina, jos niiden katselemiseen on mahdollisuus, tai paperille toimitettuina vihkosina, teemoittain.

Perinneprojektin myötä perustettu FIE:n arkisto, joka jo nyt on vapaasti morogorolaisten, perinteen tutkijoiden ja kaikkien kiinnostuneiden käytettävissä. Arkisto ei ole vielä kattava, mutta se on olemassa. FIE:n tietojen mukaan sitä käytetään. FIE:n idea alkaa saada merkitystä Morogorossa,

Vuosien 2009-2010 aikana lehdistössä on julkaistu useita FIE:n toiminnasta kertovia artikkeleita, lukumäärä oli vuoden 2010 puolessa välissä kymmenkunta laajaa juttua. Radio-ohjelmissa on esitetty perinnetarinoita, FIE on julkaissut kolme laajaa kirjallista esitystä haastatteluistaan, laatinut kuusi CD:tä perinnemateriaalista swahiliksi, luguruksi ja kaguruksi.

Vuonna 2009 fioläiset haastattelivat asukkaita kymmenessä kylässä Morogoron maalaiskunnassa ja Kilosan ja Mvomeron

piirikunnissa ja vuonna 2010 kolmessa Kilomeron piirikunnan kylässä.

Perinteen kerääminen ja kieliongelma

Kun perinneprojekti pääsi alkuun, se on sujunut vauhdilla, siinä määrin että arkistoinnille tärkeitä osa-alueet eivät ole saaneet FIE:ltä kaikkea sellaista huomiota, joka arkistoinnille suomalaisien mielestä pitäisi asettaa. Tässä on, luulisin, perusero suomalaisen ja tansanialaisen kulttuurin välillä. Meillä luotetaan ja arvostaan kirjoitettua sanaa, Tansania puolestaan on kulttuuri, jossa kerrotaan.

Vaasan kehitysmaaseuralle luontuvia osa-alueita ovat koulutus perinteen keräämisessä, haastattelutekniikoiden opettaminen, materiaalin siirtäminen tietokoneelle, arkiston luomisen tärkeys tiedon pysyvänä lähteenä, johon kuuluu myös translitterointi, sekä rahoituksen anominen ja raportointi. Kieli sulkee Vaasan kehitysmaaseuran perinteen keräämisen ulkopuolelle. Pitää vain toivoa, että ulkoministeriössä ymmärretään perinneprojekti omalaatuisuus.

Perinneprojektin tukiryhmä Vaasassa

Aivan oman lukunsa arvoinen on Vaasan kehitysmaaseuran tukiryhmän toiminta omavastuurahoituksen hankkimisessa vuonna 2010 ja 2011. Tukiryhmä on ideoinut ja toteuttanut yhdessä Vaasan kaupunginteatterin kanssa kaksi esitystä, joista toinen liittyi kiinteästi Vaasan paikallishistoriaan, Ruukinkuja, ja toinen Syysrapsodia, joka esitettiin lokakuun 16. päivä.

Ruukinkujan esityksestä Vaasan kaupunginteatteri lahjoitti lipputulot Vaasan kehitysmaaseuralle ja Syysrapsodian esiintyjät hankkivat Vaasan kehitysmaaseuran aktiivit jäsenet. Kaupunginteatteri lahjoitti tilat ja tekniikan melkein kokonaan. Syysrapsodia-tapahtumasta on erillinen tarina tässä lehdessä.

Suomalaisille perinne on tuttu juttu koulusta alkaen, vaikka välillä vähän halveksittu tai

junttina pidetty, mutta perimmältään perinne on se pohja, josta meidät on luotu. Toivon mukaan globalisaatio ei jaksa tuhota sitä kokonaan. Me kyllä itse asiassa uskomme perinteen voimaan, sen identiteettiä luovaan voimaan.

Läksiäisjuhlat 2009

Vuoden 2009 seurantamatka päättyi läksiäisjuhliin, jotka FIE oli järjestänyt. Me suomalaiset esitimme myös ohjelmanumeron, mm. lyhyen esittelyn Kalevalan teemoista. Hollantilainen Jan Knappert on kääntänyt Kalevalan lyhennettynä swahiliksi.

Sitä me käytimme hyväksemme, veisattiin Kalevalan kaksi ensimmäistä säkeistöä ja kolmantena kiitokset fioläisille. Menestys oli suuri. Perinteellä on voimaa.

Syysrapsodia Vaasassa – yhteisöllisyyden riemuvoitto

-Kyllä sitä kulttuurin takia jaksaa, sanoj yksi Syysrapsodiaan osallistuva, vähän huono-jalkainen nainen kun kiipesi Vaasan kaupunginteatterin jyrkkiä portaita ylös.

Tämä ohimennen kuultu repliikki ilmaisi paljon. Oli lokakuun 16. päivä ja Vaasan kehitysmaaseuran organisoima hyväntekeväisyyskonsertti alkamassa. Vaasan kaupunginteatterin Romeosalin oli loppuunmyyty. Perinteiset ja menestyneet kuorot esiintyivät yhdessä uransa alkupuolella olevien yhtyeiden kanssa.

Yli kaksikymmentä vuotta

Vaasan kehitysmaaseura on toiminut yli 20 vuotta ja tehnyt mittavaa kehitysyhteistyötä Tansaniassa ja Suomessa. Muun muassa koko Suomeen levinnyt ja nykyisin itsestään selvänä pidetty Mahdollisuuksien tori -tapahtuma on syntynyt Vaasan kehitysmaaseuran aloitteesta.

Kehitysyhteistyön periaate on ollut ja on tehdä yhdessä. Me Suomessa emme tiedä emmekä osaa asioita paremmin kuin tansanialaiset Morogorossa, Vaasan ystävyyskaupungissa. Me voimme tuoda oman näkökulmamme

Meta Sahlström kiteytti ajatuksensa seuraavasti:

- Man brukar säga att ingenting mänskligt är främmande för en humanist, men jag skulle nog inte för några månader sedan ha trott att jag skulle sitta och 'veisata' Kalevala på swahili offentligt tillsammans med mina nya Uhusiano-vänner Elina, Heli och Georg i februarimörkret på en restaurang nedanför ekvatorn.

(Kursivoidut sitaatit ovat Uhusiano-tiedotteen numeroista 2/2009 ja 1/2009.)

Elina Puhto

Vaasan kehitysmaaseuran perinneprojektin tukiryhmän jäsen

kehitykseen ja tansanialaiset tuovat omat näkökulmansa. Näin syntyy yhteistyö erilaisten kulttuurien välillä. Vähitellen.

Vaasan kehitysmaaseuran kehitysyhteistyö on paljolti keskittynyt terveydenhoidon ja sosiaalisen sektorin projekteihin. Vuodesta 2008 alkaen on Suullisen perinteen kerääminen - projekti ollut vaikuttava ja tehokas.

Yhteisö astuu kuvaan

Syysrapsodian tuotto menee perinneprojektin tukemiseen, mm. 15 %:n omavastuun hankkimiseen. Sillä tukea hakeva yhdistys osoittaa sitoutuneisuutensa. Sitoutuneisuus on nyt tavoittanut koko yhteisön, Vaasan.

Konsertin kaari oli vaikuttava: Korsukuorosta Onkilahden koulun nuorisokuoroon, kaikki vertaansa vailla esitettyinä.

Vaasan kehitysmaaseuran esitessä seuran toimintaa kuvataan vähän tarkemmin. Sitä on saatavissa Vaasan kehitysmaaseuran jäseniltä. Seuran toimintaan voi tutustua myös www.vaasankehitysmaaseurary.blogspot.com. Yhdistys on avannut myös Facebook-sivut.

Elina Puhto

Uhusianon sääntömuutos

Uhusiano syyskokous pidettiin 27.11.2011. Syyskokous hyväksyi sääntöjen muutos-ehdotuksen, ja seuraavaksi se lähetetään patenti- ja rekisterihallitukseen hyväksyttäväksi. Käsittely kestää aika kauan, vasta kesällä on odotettavissa patenti- ja rekisterihallituksen päätös sääntöjen muotosehdotuksesta.

Uhusiano ry on perustettu 1990. Yhdistyksen alkuperäisiä sääntöjä on muutettu 1990-luvulla pariinkin kertaan. Ensin yhdistyksen alkuperäinen nimi Tushikamane muutettiin Uhusianoksi, koska nimestä aiheutui sekaannusta Tushikamane Centerin koulutuskeskuksen kanssa.

Toinen muutos oli 1990-luvun lopulla, kun sääntöihin kirjattiin pykälä, joka salli yhdistyksen maksaa palkkaa. Tämä sen tähden, että swahili-suomi-swahili -sanakirjaa tehtiin yhdistyksen aloitteesta ja johdolla, vaikka varsinainen kustantaja onkin Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, SKS.

Kuluneena kahtenakymmenenä vuotena yhdistyslaki on muuttunut monta kertaan, samoin yhdistyksen toimintaan vaikuttavaa kirjanpitolakia ja -asetusta on tarkennettu useasti. Molempiin tuli suuria muutoksia vuosikymmenen vaihteen tienoilla.

Keväällä 2010 Uhusianon hallituksessa huomattiin, että jo vuosia jäsenmaksu on määriteltä tavalla, jota säännöt eivät suoraan tue. Tämä haluttiin korjata. Samalla päätettiin katsoa, aiheuttavatko lainmuutokset tarvetta muuttaa sääntöjä enemmänkin. Hallitus päätti ajanmukaistaa ja selkeyttää sääntöjä muutenkin.

Keskeisimmät muutokset

Yhdistyksen tarkoitus ja toiminta tuodaan esille hiukan eri tavalla kuin aiemmin, mutta vanha tavoite säilytetään. Vaikka Uhusiano toimii aatteellisesti sitoutumattomana, se on vahvasti

aatteellinen yhdistys, jonka tavoitteena on muiden samanhenkisten järjestöjen kanssa tuoda esille kehitysmaiden ongelmia ja tehdä yhteistyötä niiden kansalaisten kanssa paremman tulevaisuuden puolesta ja oman kulttuurin säilyttämisessä.

Sääntöihin kirjataan nykyinen käytäntö, että yhdistyksellä on varsinaisia jäseniä ja kannatusjäseniä eli varsinaisiksi jäseniksi kirjataan henkilöjäsenet, yhdistys- ja säätiöjäsenet. Lisäksi tulee myös maininta, että syyskokous voi päättää alennetun jäsenmaksun opiskelijalle, eläkeläiselle tai työttömälle (= nykyinen käytäntö).

Hallituksen jäsenmäärä

Hallituksen kokoa esitetään pienenennettäväksi hiukkasen. Yhdistyksen syyskokoukselle annetaan valta päättää hallituksen koosta: varsinaisten jäsenten osalta 6-8 henkeä ja varajäsenten osalta 4-6 henkeä. Näiden ryhmien suuruus on nykyisissä säännöissä kahdeksan.

Sääntöihin kirjataan myös hallituksen tehtävät. Ne tosin määritellään yhdistys- ja tilintarkastuslaissa melko pitkälle, mutta tehtävät on haluttu koota sääntöihin omaksi kohdakseen.

Toiminnantarkastaja

Yhdistys- ja tilintarkastuslain muutoksista juontuu myös toiminnantarkastajan valinta entisen tilintarkastajan sijaan. Tilintarkastuslaki määrittää nykyisin, että tilintarkastaja on aina suorittanut jonkin auktorisoidun tilintarkastustutkinnon (KHT, HTM, JHT).

Nyt varataan mahdollisuus valita tilintarkastaja jos joku avustava taho sitä vaatii, käytännössä Uhusianon tapauksessa jos ulkoministeriön kehitysyhteistyöosasto joutuu sitä vaatimaan valtionavustuslain perusteella.

Erkki Andersson

Uhusiano ry:n taloudenhoitaja

Uhusiano ry

Uhusiano on swahilia ja merkitsee yhteyttä, yhdyssidettä. Uhusiano on suomalaisten, Tansaniassa kehitysyhteistyötä tekevien kansalaisjärjestöjen yhteysjärjestö.

Yhdistyksen vapaaehtoiseen työhön perustuvan toiminnan painopisteitä ovat tiedotus, koulutus ja koordinointi Suomessa ja Tansaniassa.

Työmuotona ovat kokousten lisäksi Suomessa vuosittain pidettävä Uhusiano-seminaari, tiedotelehden julkaiseminen kaksi kertaa vuodessa, jäsenkirjeet sekä erilaiset koulutus- ja tiedotustilaisuudet.

Uhusianon kumppanijärjestö Tansaniassa on UNGO (Union of Non-Governmental Organisations in Morogoro). UNGO:n ja Uhusianon yhteinen tukihanke on tansanialaisia ja suomalaisia kansalaisjärjestöjä palveleva resurssikeskus Morogorossa.

Uhusianon jäseniksi voivat liittyä yksittäiset henkilöt tai erilaiset järjestöt.

Vuoden 2012 jäsenmaksut

- henkilöjäsenet 20 euroa
- opiskelijat, työttömät ja eläkeläiset 10 euroa
- jäsenjärjestöt 40 euroa
- kannatusmaksu 70 euroa

Jäsenmaksu maksetaan Uhusiano ry:n tilille VSOP FI25 5660 0620 0121 95.

Merkitse liittyessäsi yhteystiedot (osoite ja sähköposti) tiedonanto-osaan.

Jäseneksi voi liittyä myös Uhusianon kotisivujen kautta osoitteessa www.uhusiano.kopteri.net.

Muista yhteystiedot myös liittyessäsi netissä.

Uhusianon hallitus vuonna 2012

Puheenjohtaja **Pia Mäkelä**
piapetronella@yahoo.com
040 901 5224

sihteeri **Elina Puhto**
Katajanokanranta 17 D 40, 000160 Helsinki
elina.puhto@netsonic.fi
040 7461 635

Muut varsinaiset jäsenet
Emma Simon Palonen, varapuh.johtaja, Helsinki
Erkki Andersson, taloudenhoitaja, Helsinki
Kirsi Mankila, Hyvinkää
Heli Pimenoff, Sastamala
Meta Sahlström, Vasa
Traute Stude, Espoo
Marja-Leena Tihveräinen, Sastamala

Varajäsenet
Hanna Antila-Andersson, Helsinki
Taina Kempas, Hyvinkää
Kari Lindstedt, Helsinki
Vilppu Palmberg, Turku
Georg Pimenoff, Sastamala
Tapio Pitkänen, Helsinki
Sinikka Sepänmaa, Vaasa
Berit Valtonen, Turku

Uhusianon kotisivut

www.uhusiano.kopteri.net

Uhusiano-tiedote 2/2011

Toimitus: Elina Puhto
Valokuvat: Meta Sahlström
Piirokset: Katti Ka-Batembo
Taitto: Berit Valtonen
Paino: Vaasan painatuskeskus